

Üstad'ın gençken işlenen günahların yaşlılıkta pişmanlık vereceğini söylemesi ile bazı ihtiyarların, “Keşke gençliğimi yaşasaydım, bazı günahları daha fazla işleseydim.”, gibi ifadelerini nasıl telif edebiliriz?

Vicdanı tefessüh edip, insaniyetten sukut etmiş insanların, yapmış olduğu günahlarla övünmesi veya pişmanlık göstermemesi, Üstad Hazretlerinin bu hükmüne zarar vermez. Bu gibi deni insanlar, istisnai insanlardır. Bu gibi insanların nedamet ve pişmanlığı; ancak kabirde olur.

Kalbinde iman olan her mümin, işlediği günahtan dolayı pişmanlık duyar. Bu pişmanlığın derecesi, imanın derecesine göredir. İmanı zayıf olanların pişmanlığı da zayıf olur. Hatta bazen pişmanlık duymamak, imansızlığın bir alameti de olabilir. Üstad Hazretleri bu hususa şu şekilde işaret ediyor:

"Evet, inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır."

"Evet, kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlik-ı Zülcelâl'i inkâr edemez... Etse, bütün kâinat onu tekzib edeceği için susar, lâkayd kalır."

"Fakat Ona iman etmek, Kur'ân-ı Azîmüştânın ders verdiği gibi, O Hâlıkı, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek; ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tevbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her neyse..."(1)

Özet olarak, günahlarına pişmanlık duymadığı gibi, özlem duyan bunakların hali, acınası bir hâl olup, genel hükme bir zarar vermez.

(1) bk. [Emirdağ Lâhikası-I, \(151. Mektup\)](#).